

[Carl Petersen.]

Ved den nævnte lovs gennemførelse blev grunden lagt til det store videnskabelige forsknings- og uddannelsesarbejde, der i så høj grad kom det danske samfund til gode, fordi de muligheder — man kan vist godt sige: skjulte — som fandtes i jordbruget som erhverv, dengang blev frigjort, og det er vist ingen overdrivelse at sige, at når dansk landbrug fremefter fik den betydning, som tilfældet blev, og fik verdensry for at kunne producere kvalitetsvarer, der netop på grund af denne høje standard kunne konkurrere på verdensmarkedet, har den danske veterinær- og landbohøjskole en stor del af æren herfor. Det danske samfund er derfor de mange mænd tak skyldig, der som ledere og lærere har øvet en gerning på skolen gennem de 100 år, der nu er gået.

Selvfølgeelig var begyndelsen dengang beskeden, set med nutidens øjne — ja, vel i grunden så beskeden, at vi vanskeligt kan fatte, at det store arbejde, som blev udført derude, kunne ske inden for den snævre ramme, hvorunder arbejdet foregik.

Jeg erindrer at have læst i det jubilæumsskrift, som blev udsendt i anledning af hundredårsjubilæet, at det afsnit af læreanstalten, som stod færdigt til brug i 1858, havde kostet 172 000 rigsdaler, og selv om vi vel i dag har svært ved at forestille os den virkelige værdi af dette beløb i datiden, så blegner det dog ved siden af de tal, der nævnes i forbindelse med den nyordning, som det foreliggende lovforslag tager sigte på, for i henhold til lovforslaget, og efter hvad den højtærede minister oplyser i sin fremsættelsestale, vil der jo i de kommende 10, 15 eller 20 år blive brug for hundrede og en snes millioner kroner til dette formål. Jeg er aldeles ikke ængstelig ved tanken om dette beløbs størrelse, når det sættes i relation til det, der her skabes.

Der er naturligvis også gennem årene foretaget en udbygning af det, man startede med for 100 år siden, og man kan derfor selvfølgelig ikke drage nogen direkte sammenligning med de tal, jeg før nævnte. Vi ved jo, at der har været foretaget store udvidelser i mellemtiden. Det, der er interessant ved denne udvikling, er, at det med mellemrum har vist sig nødvendigt med disse udvidelser, og jeg tror, at man kan

sige det sådan, at man hver gang også har konstateret værdien af disse udvidelser. Motiveringerne for udvidelserne de foregående gange var akkurat de samme som nu. Nye fag, nye studerende kræver mere plads, og vi er nu nået til det tidspunkt, da der igen kræves en gennemgribende fornyelse og udvidelse af læreanstalten. Det bliver altså den fjerde i rækken. Der findes i lovforslagets bemærkninger nogle meget interessante tal til belysning af, hvor nødvendigt det er, at der foretages noget virkelig rationelt nu, for at arbejdet derude ikke alene kan fortsætte som nu, men at der også kan blive muligheder for at udvide dette arbejde i takt med det, som tiden vil kræve.

Jeg har ved flere lejligheder fra denne talerstol påpeget, hvor farligt det har været for vort landbrugserhverv, for samfundet som helhed og for den fremtidige udvikling, at man ikke fulgte med tiden på det videnskabelige forskningsområde. Tallene i bemærkningerne synes at vise, at jeg har haft ret, og at det er på høje tid, der sker noget, hvis ikke vi vil blive distanceret på dette vigtige område af andre lande. De sammenligningstal, jeg lige vil nævne, stammer fra 1925, det vil sige nogle år efter, at den sidste store udvidelse blev gennemført. Disse tal fortæller os, at afdelingernes antal er steget fra 31 til 42, antallet af professorer, docenter og forstandere er steget fra 33 til 45, lektorer fra 12 til 18, videnskabelige medarbejdere fra 48 til 120 og andre medarbejdere fra 37 til 100. Jeg synes, at dette siger noget om den udvikling, der har været.

Ser vi på de tal, der er nævnt for tilgangen af studerende, er udgangspunktet 1920, det år, da udvidelsen kom. Da var der 500 studerende, medens der nu er 1 000. Og så gøres der endda opmærksom på, at man af hensyn til pladsmangelen har måttet begrænse tilgangen, hvilket vel skal forstås sådan, at hvis der havde været fri adgang og plads nok, ville de studerendes antal have været betydelig større end de 1 000. Og så er der vel i grunden anledning til i forbindelse med omtalen af de studerendes antal at minde om, at de store årgange også her vil gøre sig gældende i den kommende tid.

Motiveringen for den her foreslåede udvidelse er derfor efter mit partis mening rigtig, og jeg tror for så vidt heller ikke,